

...voort te gaan in haar verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

BESLISSING VAN HET HOF oordeling

Krachtsens het hier toepasselijk artikel 1051, eerste lid Gerechtelijk Wetboek is de mijn om hoger beroep aan te tekenen één maand, te rekenen vanaf de betekening van het vonnis of de kennisgeving ervan overeenkomstig artikel 792, tweede en derde lid.

Krachtsens artikel 42, 7° Gerechtelijk Wetboek worden de betekeningen aan in verffening zijnde vennootschappen gedaan op hun maatschappelijke zetel of op de plaats van één der vereffenaars of, indien er geen vereffenaar is, aan de procureur des Konings in wiens rechtsgebied de laatste maatschappelijke zetel was gevestigd.

De aanstelling van een voorlopig bewindvoerder met een algemene opdracht heeft gevolg dat de gewone bestuursorganen tijdens de duur van dit mandaat hun tegenwoordigingsbevoegdheid verliezen.

Wanneer in een vennootschap in verffening een voorlopig bewindvoerder met algemene opdracht is aangesteld, kunnen betekeningen aan deze vennootschap, tijdens de duur van het mandaat van de voorlopig bewindvoerder, bij gebrek aan verffening bevoegdheid in hun hoofde, niet meer rechtsgeldig aan de persoon op de woonplaats van één van de vereffenaars worden gedaan.

De appelrechters oordelen dat:

geen enkel artikel in het Gerechtelijk Wetboek voor onderhavig geval in een afwijking op de artikelen 32 *et seq.* en 42, 7°, Gerechtelijk Wetboek voorziet; bepaald, de termijn om hoger beroep tegen onbekwamen aan te tekenen, eerst bij de betekening van de beslissing aan hun wettelijke vertegenwoordigers begint; le verweester terecht benadrukt dat het begrip "onbekwamen" moet bepaald worden in overeenstemming met de principes van het burgerlijk recht; anders dan in het Burgerlijk Wetboek – zoals bepaald bij artikel 488bis, k) – er n het Wetboek van Vennootschappen geen enkele wetsbepaling is die uitdrukkelijk voorschrijft dat wanneer er een voorlopig bewindvoerder is aangesteld, enkel aan deze voorlopig bewindvoerder zou kunnen worden betekend; het feit dat de figuur van de voorlopige bewindvoering in het vennootschapsrecht loort de rechtspraak werd ontwikkeld, de toepasselijkheid van de artikelen 32 *et seq.* en 42, 7° Gerechtelijk Wetboek niet ongedaan kan maken;

olang de wet niet uitdrukkelijk bepaalt dat in geval van een voorlopig bewindvoerder bij een vennootschap in verffening de betekening enkel rechtsgeldig ten aanzien van de voorlopige bewindvoerder kan geschieden, een derde conform de wettelijke bepalingen mag betekenen;

it laatste zelfs nietgenstaande bij beschikking in kort geding van de voorzitter van de rechtbank van koophandel van 7 december 2011, gewezen tussen één van de vereffenaars en de vennootschap in verffening, een voorlopig bewindvoerder

...voort te gaan op de andere procedure,

– in tegenstelling tot wat de eiseres beweert uit de beschikking van de korrigerende rechter van 7 december 2011 niet kan worden afgeleid dat vanaf die datum K.C. niet langer vereffenaar van de vennootschap was; – daaruit dan ook voortvloeit dat overeenkomstig artikel 42, 7° Gerechtelijk Wetboek aan K.C., vereffenaar, kon worden betekend.

6. De appelrechters die op deze gronden oordelen dat de termijn om hoger beroep aan te tekenen begon te lopen op 3 april 2011 (lees 2012), datum van de betekening aan K.C. in zijn hoedanigheid van vereffenaar van de eiseres, en verstrekt op 3 mei 2011 (lees 2012), zodat het hoger beroep van de eiseres bij verzoekschrift van 4 mei 2011 (lees 2012) laattijdig is, verantwoordt hun beslissing niet naar recht.

7. Het middel is in zoverre gegrond.

Dictum

Het Hof,

Vernietigt het bestreden arrest.

Beweelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het vernietigde arrest.

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent aan de feitenrechter over.

Verwijst de zaak naar het hof van beroep te Gent.

Waar aanwezig waren: A. Fettweis, afdelingsvoorzitter als voorzitter; B. Deconinck, afdelingsvoorzitter; A. Smetryns, B. Wylleman en K. Moens, raadsheren; in aanwezigheid van Ch. Vandewal, advocaat-generaal.

N o o t

De betekening aan een vennootschap in verffening met een voorlopig bewindvoerder

1. Eiseres, een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, wordt op 25 januari 2008 in verffening gesteld. 4 heren worden aangesteld tot vereffenaar. Bij exploit van 16 december 2010 dagvaardt eiseres in verffening verweester ten einde vernietiging te bekomen van een arbitrale sententie in een tussen partijen gerozen geschil, geveld op 20 september 2010. Op 7 december 2011, en dus hangende het geding, stelt de korrigerende rechter verregaande belangvenemiging vast tussen verschillende vereffenaars en verweester die ten nadele van eiseres kon spelen; hij stelt een voorlopig bewindvoerder aan met als opdracht het bestuur over eiseres waar te nemen met uitsluiting van de actuele bestuurders (de vereffenaars). Deze beschikking wordt vervolgens gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 20 februari 2012. Bij vonnis van 3 februari 2012 verklaart de rechter ten gronde de vordering in vernietiging van de arbitrale sententie ongegrond. Het vonnis wordt

betekend aan één van de vereffenaars op 3 april 2012 en op 5 april 2012 aan eiseres zelf, de overige vereffenaars en de voorlopige bewindvoerder. Hoger beroep wordt vervolgens ingesteld op 4 mei 2012.

2. U kan het al raden: het hof van beroep (te Antwerpen) verklaart het hoger beroep onontvankelijk, want laatijdig. Het hof neemt als *dies a quo* voor de berekening van de beroepstermijn de berekening aan de vereffenaar (3 april 2012), wat tot gevolg heeft dat een hoger beroep op 4 mei 2012 ingesteld, laatijdig is.

3. Cassatie volgt en vernietigt: de *dies a quo* is niet de berekening aan de vereffenaar (3 april 2012), doch wel aan de voorlopig bewindvoerder (5 april 2012): het hoger beroep was dus tijdig ingesteld door eiseres (vertegenwoordigd door de voorlopige bewindvoerder).

4. De achterliggende idee bij het cassatiearrest is logisch: is de vennootschap in vereffening dan wordt de vereffenaar het orgaan van vertegenwoordiging¹⁴, zodat daar-aan dient te worden betekend wil men tot een berekening *aan de persoon* van de rechtspersoon komen; is de vennootschap in vereffening onder voorlopig bewind geplaatst, dan verliest de vereffenaar zijn vertegenwoordigingsbevoegdheid aan de voorlopige bewindvoerder met algemene opdracht zodat aan deze laatste dient te worden betekend wil men tot een berekening *aan de persoon* van diezelfde rechtspersoon komen. Het Hof van Cassatie trekt deze logica nu door waar het gaat om de berekening *aan de woonplaats* van de rechtspersoon.

5. De opbouw van deze gedachtingang is juridisch-technisch als volgt.

Artikel 34 Ger.W. stelt dat de berekening aan de rechtspersoon wordt geacht te zijn gedaan aan *de persoon* (van de rechtspersoon) wanneer het afschrift van de akte ter hand is gesteld van het *orgaan* of van de *aangestelde* die krachtens de wet, de statuten of een regelmatige opdracht bevoegd is om de rechtspersoon te *vertegenwoordigen in rechte*¹⁵. Kan de berekening niet aan de persoon gebeuren, dan geschiedt zij aan de woonplaats of, bij gebreke van een woonplaats, aan de verblijfplaats van de geadresseerde, wat voor een rechtspersoon “vertaald” wordt naar de maatschappelijke zetel of de administratieve zetel (art. 35, eerste lid Ger.W.¹⁶). De maatschappelijke zetel wordt *iniris tantum* vermoed te zijn bepaald op de locatie in de statuten aldus aangegeven. Het is de plaats waar de organen van de rechtspersoon samenko-

men (kantoor houden) en de administratieve diensten van de rechtspersoon gevestigd zijn. Artikel 42, 5° Ger.W. stelt dat *ondergeschikt* (d.i. bij gebreke aan maatschappelijke zetel) de berekening geschiedt op de bedrijfszetel en, nog meer ondergeschikt, aan de persoon of de woonplaats van een der beheerders, zaakvoerders (vennoten)¹⁷.

Is de vennootschap in vereffening dan stelt artikel 42, 7° Ger.W. dat de betekening gebeurt door een berekening op de *maatschappelijke zetel of op de woonplaats van een van de vereffenaars* (en bij gebreke aan vereffenaar aan de procureur de Konings). Er geldt een keuzevrijheid¹⁸ in hoofd van de betekende partij tusschenzijds betrekken op de maatschappelijke zetel van *de vennootschap in verffening* en anderszijds de maatschappelijke zetel of woonplaats *van de verffenaar*. Althans wat betreft de berekening aan de woonplaats, want wat de berekening aan de persoon betreft, hebben de oorspronkelijke organen geen vertegenwoordigingsbevoegdheid meer, die thans rust bij de verffenaar, orgaan van de vennootschap; de betekening *aan de persoon* valt dus *noodzakelijk* samen met een ter hand stelling van h afschrift van de akte aan de verffenaar.

Redeneren we verder en voegen we aan het vraagstuk het gegeven toe dat er inmiddels ook een voorlopig bewindvoerder met algemene opdracht werd aangesteld over de vennootschap in verffening, dan kunnen we de beslissing van het Hof van Cassatie enkel maar onderschrijven waar het oordeelt: “Wanneer in een vennootschap, in verffening een voorlopig bewindvoerder met algemene opdracht is aangesteld kunnen betekenissen aan deze vennootschap, tijdens de duur van het mandaat van de voorlopig bewindvoerder, bij gebreke aan vertegenwoordigingsbevoegdheid hun hoofde, niet meer rechtsgeldig aan de persoon of op de woonplaats van één van de verffenaars worden gedaan.” De voorlopige bewindvoerder, wiens benoeming en mandaatende wordt gepubliceerd¹⁹ in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad, immers nu het vertegenwoordigingsorgaan van de vennootschap geworden²⁰.

6. Betekenen aan vennootschappen, al dan niet in verffening, met een voorlopig bewindvoerder met algemene opdracht aan het roer, gebeurt dus m.i. *aan de persoon*, door te betrekken aan de persoon van de voorlopig bewindvoerder en *aan woonplaats*, hetzij door te betrekken op de maatschappelijke zetel van de venno-

17. B. TULEMAN, *Proceshandelingen van en tegen vennootschappen*, Antwerpen, Maklu, 1997, 190 et seq. de *bedrijfszetel* definieert als “een duurzaam ingericht bureau dat juridisch een onderdeel vormt een rechtspersoon die er vertegenwoordigd wordt. Essentieel is dat het bureau zelf niet de rechtssoortelijkheid bezit”.

18. *Ibid.*, 195. Zie ook: C. BERCKMANS, *De verffeningprocedure*, Mechelen, Kluwer, 2014, 157. Indien zijde afschrift van de akte op verschillende wijzen wordt ter hande gesteld, geldt voor het inschillen van rechtsmiddel de langste bij weergegeven termijn (m.b.t. cassatieberoep: Cass. 23 juni 19 Arr.Cass. 1982-83, 1315).

19. Cf. art. 74, 2°, d) W.Venn.

20. Cass. 4 november 2004, Arr.Cass. 2004, 1753; A. FRANÇOIS, K. BÛTTNER, J. FAYSTENKEL, T. VAN GELDERE en L. VANDENBERGHE, “Omgaan met conflicten in vennootschappen: regeling van geschillen niet dan geschillenregeling” in K. BÛTTNER, A. FRANÇOIS, E. JANSSENS en T. VAN DE GELDERE (e Omgaan met conflicten in de vennootschap, Antwerpen, Intersanta, 2009, (1) 112; J. VANARROYE, “Vlopie bewind: onbevoegdheid van de gewone organen of onbekwaamheid van de rechtspersoon?”.

14. C. BERCKMANS, *De verffeningprocedure*, Mechelen, Kluwer, 2014, 136: “De verffenaar handelt ten aanzien van deelen als orgaan van de vennootschap, wat betekent dat hij vertegenwoordigingsmacht rechtsstreeks uit zijn wettelijk voorziene functie haalt en dat, op voorwaarde dat de verffenaar binnen de perken van zijn bevoegdheid handelt, de verffenaar en de vennootschap ten opzichte van deelen met elkaar samenvalen. In tegenstelling tot wat soms beweerd wordt, vertegenwoordigt de verffenaar (of het college van verffenaars) dus niet de belangen van de schuldeisers maar vertegenwoordigt hij de vennootschap. Hij vormt na de inverffeningstelling het (enige) vertegenwoordigingsorgaan van de vennootschap”.

B. TULEMAN, *Proceshandelingen van en tegen vennootschappen*, Antwerpen, Maklu, 1997, 168: “De verffenaars vormen, hetzij individueel, hetzij als college, een wettelijk orgaan van vertegenwoordiging.”

15. Een passende vertegenwoordigingsmacht zou volstaan. Zie B. TULEMAN, *Proceshandelingen van en tegen vennootschappen*, Antwerpen, Maklu, 1997, 170, die de definitie ter zake van J. KONSE citeert.

16. Bij de berekening aan de woonplaats wordt een afschrift van de akte ter hand gesteld aan een bloederwont aanverwarent dienende als een voorbeeld van de overdrachtende partij. Cf. *Procesrecht*, 147-148, 170-171.

schap, hetzij op de woonplaats of maatschappelijke zetel van de voorlopig bewindvoerder²¹.

Nico CLIMANS
Assistent VUB
Advocaat

■ Kort geding

Cass. 8 december 2014

Bevogdheid – Materieële bevoegdheid – Voorzitter rechtbank – Bijzondere gevallen – Volstreekte noodzakelijkheid – Artikel 584, derde lid Ger. W.

Er is volstreekte noodzakelijkheid in de zin van artikel 584, derde lid Gerechtelijk Wetboek wanneer er uitzonderlijke omstandigheden zijn die vereisen dat het recht op tegenspraak niet in de onmiddellijke beginfase van de procedure wordt gerealiseerd. De rechter beoordeelt in feite of er volstreekte noodzakelijkheid is in de zin van artikel 584, derde lid Gerechtelijk Wetboek, voor zover hij het wettelijk begrip "volstreekte noodzakelijkheid" niet miskent.

(C.V.B. NV E.A./L.D.B. E.A.)

(Advocaten: Mr. W. van Eckhoutre en Mr. P. Wouters)

Rolnr.: C.12.0468.N

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Antwerpen van 29 juni 2012.

De zaak is bij beschikking van de eerste voorzitter van 29 september 2014 verwezen naar de 3de kamer.

Raadsheer Koen Mestdagh heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

De eiseressen voeren in hun verzoekschrift dat aan dit arrest is gebecht, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

Eerste onderdeel

1. Krachtens artikel 584, eerste lid Gerechtelijk Wetboek doet de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg in gevallen die hij spoedeisend acht bij voortraad uitspraak in alle zaken, behalve die welke de wet aan de rechterlijke macht onttrekt. Krachtens artikel 584, derde lid Gerechtelijk Wetboek wordt de zaak voor de voorzitter aanhangig gemaakt in kort geding of, in geval van volstreekte noodzakelijkheid, bij verzoekschrift.

2. Er is volstreekte noodzakelijkheid in de zin van artikel 584, derde lid Gerechtelijk Wetboek wanneer er uitzonderlijke omstandigheden zijn die vereisen dat het recht op tegenspraak niet in de onmiddellijke beginfase van de procedure wordt gerealiseerd.

De rechter beoordeelt in feite of er volstreekte noodzakelijkheid is in de zin van artikel 584, derde lid Gerechtelijk Wetboek, voor zover hij het wettelijk begrip "volstreekte noodzakelijkheid" niet miskent.

3. Met de redenen dat:

- de gevraagde maatregelen ook na een normaal tegensprekelijk debat nog nuttig, na dayvaarding met verkorting van termijn van verschijning hadden kunnen worden opgelegd;
- enkele zeker door de eiseressen gekende deelnemers konden gedagvaard worden, zodat de kortgedingrechter tegensprekelijk en dus beter ingelicht kon oordelen over de in het kader van een sociaal conflict ten opzichte van "eenieder" gevraagde maatregelen;
- een "vertrouwsingseffect" in dit geschil, gelet op de aard van de gevraagde maatregelen niet nodig was,

verantwoordt het hof van beroep zijn beslissing dat er geen volstreekte noodzakelijkheid was, zodat de procedure niet bij eenzijdig verzoekschrift mocht worden ingesteld en verder zonder tegenspraak mocht worden behandeld, naar recht.

Het onderdeel kan niet worden aangenomen.

Overige grieven

4. De in het eerste onderdeel vergeefs aangevochten redenen dragen de bestreden beslissing.

De overige grieven, al waren zij gegrond, kunnen niet tot cassatie leiden en zijn mitsdien, bij gebrek aan belang, niet ontvankelijk.

Datum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiseressen tot de kosten.

21. Tussen de beekening aan de persoon of aan de woonplaats bestaat geen sanctioneerbare hiërarchie. B. MAES, BERWAVS, P. VANMERSBERGHE, N. CLIMANS en S. VAN SCHAL, *Gerechtelijk Privaatrecht ... na de herormingen van 2013-2014*, Brugge, die Keure, 2014, 168, vn. 479.